

A HTMT HÍREI

Gyász hír: Búcsú Spenik Ottótól, a Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács alapító elnökétől

Életének 82. évében elhunyt Spenik Ottó, fizikus, az MTA külső tagja, a kárpátaljai magyar tudományos élet kiemelkedő tudományos személyisége, aki 2015 és 2019 között a MTA Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács elnöke volt. 1992-től az Ukrán Tudományos Akadémia Elektronfizikai Kutatóintézetének igazgatója. 1998 óta az MTA külső tagja. Kutatási területe az atomfizika, az elektron- és atomütközések fizikája, a fizikai elektronika, a spektroszkópia, a szilárd testek felületének fizikája, a Föld és a bolygók atmoszférájában végbemenő folyamatok laboratóriumi modellezése. Számos kötet szerzője, társszerzője, munkái több nyelven jelentek meg, 15 kandidátus és 4 doktor tudományos vezetője. A kárpátaljai magyar tudományosság aktív szereplője, támogatója és szervezője valamint a magyar-ukrán tudományos kapcsolatok mentora 2008-ban az MTA Arany János-érem elismerésében részesült...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Elérhető a Magyar Tudomány októberi száma

Elérhető a Magyar Tudomány legfrissebb, októberi száma, melynek aktuális tematikus összeállítása „Verseny és teljesítmény a felsőoktatásban: hogyan mérnek a rangsorok?” címet viseli...” Forrás: Mersz.hu: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Indulhatnak a muravidéki faluprogram fejlesztései

Az együttműködési megállapodások hétfői aláírásával elmondható, hogy hivatalosan is útjára indult a Muravidéki Magyar Faluprogram, amely a falvak kisebb-nagyobb fejlesztéseit, beruházásait hivatott szolgálni. A faluprogramban az MMÖNK döntése alapján a települések, falvak legfeljebb 4 ezer eurós összegre pályázhattak, a pályázatot döntése alapján pedig a falvakat az eddigi anyaországi befektetések alapján rangsorolták, vagyis azon falvak élveztek elsőbbséget, amelyekbe eddig kevesebb pénz jutott...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Faluriport: Kapca

A mintegy 450 lelket számláló faluban is természetesen olyan dolgokat szeretnének megvalósítani, amelyek a közösség fejlődését szolgálják. A már korábban felújított faluotthonban – amit Kapcán csak régi iskolának mondanak – egy tágasabb terem van színpaddal a különböző rendezvények megtartására. Az otthonban kapott helyet a helyi közösség vezetősége és a művelődési egyesület irodája is. A gyerekek és a kisgyermekes családok igényeiről sem feledkezünk meg, főleg most, amikor néhány év után a falu népességi mutatója felfelé fordult. A faluban több nagyobb vállalkozó működik, van vendéglő, kertészet és virágüzlet, kőfaragó, asztalos üzem és mezőgazdasági cég, nincs azonban bolt...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Rádióinterjú: Schatzkammer magyar szemmel

A hétfőgén magyar szemmel tartottak tárlatvezetést Bécsben, a Császári Kincseskamrában. Vasárnap két alkalommal is várta az érdeklődőket a bécsi Császári Kincseskamrába/Kaiserliche Schatzkammer Páll Csilla művészettörténész, az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet presbitere. A világ legjelentősebb kincsesárának műtárgyait és az ezekhez kapcsolódó történelmi eseményeket a résztvevők magyar aspektusból ismerhették meg. [...] A „Magyarország Bécsben” című könyv egyik szerzője a jövőben tervezi, hogy további vezetéseket tart majd a fővárosban...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Erdélyben és Bukarestben kötötték a kötelező lakásbiztosítások 60 százalékát

A leginkább előrelátók a Brassó, Temes, Szeben és Kolozs megyeiek, míg a hargitaiakat nemigen izgatja, hogy bebiztosítsák az otthonukat. Augusztus végén a romániai háztartások 19,3 százaléka volt csupán biztosítva természeti katasztrófák ellen, annak ellenére, hogy egy 2008-as törvény ezt minden lakástulajdonos számára kötelezővé teszi. A városlakók sokkal inkább hajlanak rá, hogy biztosítsák az otthonukat, mint a falusaiak, a biztosított ingatlanok közel 75 százaléka urbánus környezetben található. Területi bontásban az látszik, hogy az erdélyiek lényegesen előrelátóbbak és szabálykövetőbbek a regátiaknál, ami alól csak a bukarestiek kivételek...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Ismét megszavazta a szenátus a Trianon-törvényt

A román szenátus változatlan formában ismét megszavazta szerdán az államfő által megfontolásra visszaküldött Trianon-törvényt, amely ünnepnappá nyilvánítja június 4-ét, a Magyarországot területe kétharmadától megfosztó, első világháborút lezáró békeszerződés évfordulóját. Klaus Iohannis felülvizsgálati kérelmében azt kifogásolta, hogy a több szakértő és civil szervezet által bírált törvénytervezet autentikus és tartalmas közvita nélkül született, ezért a jogalkotási folyamat újrakezdésére, történészek, kutatók, a civil szféra bevonására kérte fel a parlamentet. [...] A román törvényhozók arra számítottak, hogy az államfő kihirdeti a törvényt a trianoni szerződés századik évfordulója előtt. Iohannis azonban ezt nem tette meg...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Elmeszelte az alkotmánybíróság az új magyar–román határátkelő létesítéséről szóló törvényt

Alaptörvénybe ütközőnek minősítette a bukaresti alkotmánybíróság szerdán a Kükébháza és Óbék (Beba Vecse) közötti magyar–román nemzetközi közúti határátkelő létesítéséről elfogadott törvényt. A bukaresti képviselőház által május végén megszavazott jogszabálytervezet előírja, hogy a román kormány kezdjen diplomáciai tárgyalásokat Magyarországgal a magyar–román–szerb hármashatárnál lévő új nemzetközi határátkelőhely létrehozásáról. A tervezet kihirdetését Klaus Iohannis államfő elutasította, és alkotmányossági óvást emelt ellene. Az államfő szerint azért sérti az alkotmányt a képviselőház által csaknem egyhangúlag megszavazott törvény, mert általa a parlament beavatkozna az államfő, illetve a kormány hatáskörébe...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Az ifjúsági tanács magyarázza el, hogy miért maradt távol az urnáktól a fiatalok többsége

A 18-34 év közötti hazai korosztály kevesebb, mint negyven százaléka élt csupán választójogával a helyhatósági választásokon. Hol van az a 61,4 százalék, és miért nem szólt bele vasárnap a következő négy évről is hatással bíró választásokba? A Romániai Ifjúsági Tanács közleményben tolmácsolta válaszukat a sokak által feltett kérdésekre. Mint írják a szervezet képviselői, a magyarázatok közé tartozik az, hogy sok fiatal nem él abban a községben vagy városban, amely a személyazonossági iratában szerepel, és mivel csak a lakcímkük szerinti szavazóközterben adhatták le voksukat, egy részük ezért maradt távol az urnáktól. Ráadásul sokan már rég elszakadtak a szülőhelyük valóságától, gondjaitól, de még nem kapcsolódtak be az új lakóhelyük életébe sem, így nem érznek késztetést arra, hogy beleszóljanak a településvezetésbe. A társadalom peremén élők nem szavaznak Emellett a fiatalok jelentős része elvándorolt az országból, és nincsenek róluk konkrét statisztikák...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Horváth István szociológus: átalakulóban van a romániai pártstruktúra

A címben megfogalmazott kijelentés a legfontosabb üzenete az önkormányzati választásoknak Horváth István szociológus, egyetemi tanár szerint. A kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet igazgatója szerint a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) társadalmi beágyazódását felgyorsíthatják a vasárnap elért sikerek – több nagyváros megszerzése –, de egyelőre nem beszélhetünk nagypártokról. A szociológus szerint Marosvásárhelyen – akárcsak Temesváron egyébként – inkább a negatív szavazás működött. Temesváron egy román állampolgársággal nem is rendelkező német győzött, ráadásul abszolút többséggel...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Politológusok: előretört a jobboldal, visszaszorult a PSD

Sikeresen szerepelt az RMDSZ, a szövetség ellenzékeként számon tartott pártok enyhén visszaszorultak – értékelte lapunknak a vasárnapi helyhatósági választások eredményeit Illyés Gergely. A politológus szerint országos szinten a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR–PLUS) előretörése azt jelzi, hogy a decemberi parlamenti megmérettetés után ez a két párt fog többséget alkotni a törvényhozásban. Az RMDSZ szereplése sikeresnek tekinthető, a kitűzött célokat elérték, és négy megyei elnöki tisztség, valamint Szatmárnémeti vezetése mellé sikerült megszerezni Marosvásárhely polgármesteri tisztségét, ami óriási gyakorlati és szimbolikus győzelemként könyvelhető el. Ugyanakkor meg kell említeni, hogy az olyan nagyvárosokban, mint Kolozsvár vagy Nagyvárad, az RMDSZ (és utóbbi esetében az Erdélyi Magyar Néppárt is) mélyen az etnikai arányok alatt teljesített. [...] Székely István Gergő politológus elmondása szerint a választási térkép alapállása továbbra is érvényes,

azonban az önkormányzati választásokat követően az eddig megszokottan PSD-s megyék és városok közül is átrajzolódott néhány, még a Kárpátokon túl is. Erdélyben pedig, ahol hagyományosan a jobboldal dominált, ott az USR-PLUS ritkította meg a PNL sárga mezőit. [...]Elmondása szerint ez pedig magyar szempontból azt is jelentheti, hogy az RMDSZ koalíciós potenciálja növekedhet...”
Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Több polgármesteri széket szerzett meg az RMDSZ, mint négy évvel ezelőtt

Növelte polgármesterei számát a vasárnap rendezett helyhatósági választáson az RMDSZ – jelentette be hétfő délutáni kolozsvári sajtótájékoztatóján Kelemen Hunor, a szövetség elnöke. A polgármesteri címek mellett az RMDSZ önkormányzati képviselői mandátumainak számát is növelte, ezért Kelemen Hunor összességében jónak értékelte a szövetség választási szereplését. Megemlítette azt is: az RMDSZ magyar ellenzékéként működő Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) kevesebb polgármesteri mandátumot szerzett, mint a szövetséget alkotó Magyar Polgári Párt (MPP) és Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) négy évvel ezelőtt együtt...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Helyhatósági választások szórványban: Lokális térvész

Nem jutott be a Máramaros megyei önkormányzati képviselőtestületbe az RMDSZ, mivel a vasárnapi helyhatósági választásokon nem sikerült megszerezni a minimálisan szükséges öt százalékot. [...]RMDSZ Temes megyében katasztrófaként könyvelte el, hogy nem sikerült bejutni jelöltjeinek a temesvári képviselőtestületbe (az utóbbi négy évben ketten is képviselték a szövetséget). A kudarcok mellett van néhány pozitívum is. [...]A végleges eredmények szerint a kolozsvári városi tanácsban és a Kolozs megyei önkormányzatban is elveszített egy-egy tanácsosi mandátumot az RMDSZ, de eggyel növelte a polgármestereinek a számát. [...]Nem érte el az ötszázalékos bejutási küszöböt az RMDSZ brassói tanácsos jelöltjeinek a listája, így a következő négy évben nem lesznek képviselői a Cenk alatti város magyarságának a testületben. Képviselő nélkül maradt a megyei tanácsban a Brassó megyei magyar közösség. [...]Az önkormányzati választásokon az RMDSZ Fehér megyében a kitűzött célok nagy részét megvalósította, azonban fájó pontja is van az eredményeknek: nem sikerült megszerezni Magyarlapád polgármesteri székét, és húsz év után még mindig nem jutottak be a megyei önkormányzatba. [...]Winkler szerint elégtelenre vizsgázott az RMDSZ Hunyad megyében, magukba néznek...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 > teljes cikk 4 > teljes cikk 5 > teljes cikk 6 > teljes cikk 7 >](#)

CNCD: diszkriminálta a magyar egyházakat a belügy a húsvéti szabályozásokkal

Az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) figyelmeztetésben részesítette a belügyminisztériumot amiatt, hogy a világvárvány közepette nem kezelte egyenlően a törvény által elismert keresztény egyházak húsvéti ünnepének megtartására vonatkozó szabályokat – tájékoztatót szerdán a testület. A testület igazgatótanácsa azt javasolja a belügyminisztériumnak, hogy „a jövőre nézve tartsa be az egyenlőség követelményét minden, Romániában törvényesen elismert egyházzal szemben és diszkriminációmentes szabályokat állítson fel a lelkiismereti szabadság gyakorlása terén...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Ingyenesen terjeszthetők Romániában a magyar közmédia műsorai

Románia egész területén ingyenesen terjeszthetővé válnak októbertől a magyar közmédia rádió- és tévéműsorai – derült ki a román médiahatóság honlapján kedden megjelent közleményből. Ez azt jelenti, hogy bárki kérheti szolgáltatójától a magyar közmédia műsorainak közvetítését: ezt most már az MTVA hivatalos hozzájárulása alapján bármelyik műsorterjesztő térítésmentesen megteheti – közölte az MTI telefonos érdeklődésére Borsos Orsolya, a CNA tagja...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Rendhagyó tanévnyitót tartottak a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen

Idén a járványhelyzet miatt nem találkozhattak személyesen a tanárok és diákok, ezért a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) magyar tagozatának tanévnyitóját online térben tartották meg. Idén több mint 6600 diák tanul magyar tagozaton 455 oktató segítségével, a 67 alapszakra 1763 elsőéves, a 45 mesterképzéses szakra pedig 585 hallgató nyert felvételt – tudtuk meg a hétfő délutáni tanévnyitón. A tanévnyitót az elmaradhatatlan elemmel, egy interaktív előadással nyitották meg, amelyet dr. András Szilárd Károly matematikus tartott Modell vagy valóság? címmel...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Hibrid oktatási rendszerben rajtolt a tanév a PKE-n

A sárga forgatókönyv szerint kezdődött hétfőn a tanév a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetemen, a keddi megnyitót is az online térben tartják. Ez azt jelenti, hogy azokon a szakokon, ahol elengedhetetlen a fizikai jelenlét, ott bejárnak a hallgatók az egyetemre, a többiek pedig online kezdik meg a tanulást. Jelenléti oktatás lesz így például a zene, a magánének, a képzőművészet és a tanítóképző szakokon, de ezen szakok hallgatóinak is lesznek olyan tantárgyaik, amelyeket online hallgatnak. A Krónika kérdésére Nyíri Enikő ugyanakkor arról is beszámolt, hogy hatalmas érdeklődésnek örvendett mind a magánének alapképzés, mint pedig fordító–tolmácsképző mesteri szak, amelyeket a megkésett bukaresti engedélyezés miatt csak a szeptemberi őszi vizsgaidőszakban

sikerült meghirdetniük. Mind a két szakra túljelentkezés volt, be is teltek a helyek. Magánének nincs magyar nyelven sehol Romániában, a fordító–tolmacsképzés pedig a partiumi régióban nem működött mostanáig...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#)

Hangradarral mutatják meg a Gyilkos-tó mélyén lévő erdőt

A székelyföldi tavak, illetve az extrém környezetek metagenomikáját tanulmányozza dr. Hantz Péter biofizikus kutató, az MTA külső köztestületének tagja. A tudományos megnevezés tulajdonképpen a vízi világ baktériumainak közösségét, illetve azok viszonyainak feltérképezését takarja. A napokban a kutató visszatért a Gyilkos-tóhoz, hogy egy nagyon különleges eszközzel tárja fel újra, más szemszögből a víz alatti mélység világát...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

A varázsfuvola Tompa Gábor rendezésében a kolozsvári operában

Korunk nagy kérdéseinek útvesztői, túlmediatizált, profit uralta világunk elé tart tükröt a Kolozsvári Magyar Opera szombaton bemutatandó előadása, amelyet Mozart utolsó szerzeménye, A varázsfuvola alapján visz színre Tompa Gábor. Az előadás, amelynek karmestere Selmeczi György, arra is felhívja a figyelmet: a bizonytalan időkben, a valós értékek válsága közepette mégiscsak van remény az őszinte emberi kapcsolatok megőrzésére...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

A közjóért munkálkodó jeles egyházi személyiségekről neveztek el sétányokat Nagyváradon

A püspöki palota kertjének egyediségéhez hozzátartozik, hogy a közjóért munkálkodó jeles váradi egyházi személyiségekről elnevezett sétányokon és tereken nézelődhet a látogató, illetve a közelmúltban kihelyezett útszéli ismertetőkön a Nagyváradai Római Katolikus Püspökség elfeledett nagyjainak életútja olvasható...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

Videó: Naponta mondanak imát Márton Áronért Székelyföld legtöbb templomában

Negyven évvel ezelőtt, 1980. szeptember 29-én hunyt el Márton Áron püspök. A Csíkszentdomokoson született egyházi vezető emléke elevenen él Székelyföldön. Emlékét tisztelik, ápolják. Az életútját bemutató csíkszentdomokosi Márton Áron múzeum, akárcsak a köré épülő megemlékezések, konferenciák iránt nagy az érdeklődés, az emberek mindenre kíváncsiak a püspök életével kapcsolatosan...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Patthelyzet alakult ki a parlamentben az abortusz-törvény kapcsán

A kormánypártok több liberális képviselője blokkolta az abortusztörvény módosításának második olvasatáról szóló ma parlamenti szavazást. Az SaS egészének és a Za Ľudí egy részének távolmaradása miatt a törvényhozás nem volt határozatképes. Az abortusztörvény szigorítása komoly feszültség forrása a koalíción belül...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Rengeteg időt vesz el a hivatali ügyintézés

Az előző kormányhoz hasonlóan a mostani is futószalagon dolgozza ki a bürokrácia csökkentését célzó intézkedéseket, a vállalkozóknak ennek ellenére évente még mindig több mint 200 órát vesz el a hivatali ügyintézés az életükből. Az INESS gazdaságkutató intézet legfrissebb felmérése szerint egy átlagos, már befutott, négy alkalmazottat foglalkoztató vállalkozó idén nagyjából 217 órát, vagyis több mint 27 munkanapot tölt azzal, hogy eleget tegyen az összes hivatali kötelességének. Az INESS négy évvel ezelőtt egyezett meg a külföldi partnerintézeteivel abban, hogy szeptember 29. a bürokrácia nemzetközi napja lesz. Az INESS már korábban jelezte: szeretnék elérni, hogy a többi uniós ország partnerintézetei is kidolgozzanak egy hasonló indexet, aminek alapján össze lehetne hasonlítani az egyes országok hivatali ügyintézését. Idén Csehországban, Észak-Macedóniában, Litvániában, Olaszországban és Spanyolországban is elvégeztek egy hasonló elemzést...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Újra betiltják a kulturális rendezvényeket

A központi válságstáb hétfői döntésének értelmében holnaptól betiltják a tömegrendezvényeket. Kezdjük a jó hírrel: a múzeumok és galériák kiállításai nem számítanak tömegrendezvényeknek, legalábbis a válságstáb nem tett külön említést róluk. A Szlovák Nemzeti Múzeum alá tartozó Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumában ma délután nyílik egy kiállítás az 50 éve elhunyt „stószí remete”, Fábry Zoltán író, publicista, irodalomtörténész munkásságáról. Ha egy nappal későbbre tűzték volna ki a megnyitót, le kellett volna fűjniük. Elmarad az október 2-ra tervezett Madách Imre Irodalmi Nap Alsósztrégován és az október 16-ra tervezett Mikszáth-megemlékezés Szklabonyán. A Csemadok rendezvényei közül az október 2-án rajtoló Senczi Molnár Albert Napok műsora állt leginkább készen a kezdésre. A járványhelyzetre való tekintettel azonban a tervezett programok elmaradnak...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Híd: Diszkriminatív az állampolgársági törvénytervezet

Az állampolgársági törvény jelenlegi tervezete sem jelent megoldást a 10 éve kialakult helyzetre. A szlovák állampolgárságot jelenleg azok vesznek el, akik felveszik egy másik ország állampolgárságát. Ezt a helyzetet a belügyminisztérium most tárgyalt javaslata sem változtatja meg. Csütörtökön reggel a Híd delegációja tárcaközi egyeztetésen vett részt az állampolgársági törvény kapcsán. Bukovszky László kisebbségi kormánybiztos saját hatáskörében is több kifogással élt az állampolgársági törvény módosításával kapcsolatban. Már a tárcaközi egyeztetés elején hangsúlyozta, hogy ő nem magyar kérdésként tekint a problémakörre, hanem szerinte ez emberjogi kérdés...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Beindult a tisztújítás az MKP és a Híd regionális szervezeteiben

Az elmúlt napokban tisztújítást tartottak az MKP és a Híd egyes járási szervezeteinél. Az elemző szerint, ha a pártok egyesülnek, az helyi szinten is jelentős változásokat jelent majd. A magyarok által legnagyobb számban lakott két régióban, a Komáromi és a Dunaszerdahelyi járásban az MKP járási szervezetének élén nem történt változás. A nyáron az MKP és a Híd, illetve az Összefogás az egyesülési szándékának adott hangot. Közülük a legjelentősebb regionális struktúrákkal az MKP rendelkezik, de egyes régiókban a Híd is érzékelhetően jelen van. Az Összefogásnak nincsenek regionális szervezetei. Az elemző szerint az első pillanattól kezdve fontos lesz, hogy milyen üzenetet küld, működési rendet és hierarchiát alakít ki az új központ az eltérő regionális struktúrák felé. Ugyancsak fontos kérdés, hogy meddig tart az átmeneti időszak és lesznek-e ezzel járó feszültségek...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Középpontban Madar múltja és értékei

A madari Édes Gergely Alapiskola műhelyében egyévnnyi alkotómunka – és részben egy évtizedes anyaggyűjtés – után elkészült a „Madar értékei” című olvasókönyv és a hozzá tartozó helyismereti munkafüzet. Az iskola igazgatói irodájában Szász Veronika jóleső lelkesedéssel adja kezünkbe munkájuk eredményét. A kis híján 100 oldalas olvasókönyv Madar történetét és néprajzi jellegzetességeit gyűjti egy csokorba. Az ikerkiadvány pedig egy 163 oldalas gazdagon illusztrált, QR-kódokkal is ellátott munkafüzet. A két kötetet jegyző szerzőtös közül mindnyájan az iskola alkalmazottai. Az iskola gyakorlatilag néprajzi kutatást is végzett. „Nem az iskolánk népszerűsítése volt a fő cél, hanem az, hogy ezek az értékek eltűnőben vannak. Még élnek idős emberek a faluban, és sok mindent meg tudunk tőlük kérdezni” – magyarázza Szász Veronika. Hozzátette, hogy már több helyről érkeztek hozzájuk pozitív visszajelzések a kiadványokról. Vannak olyan iskolák, ahol fontolgatják, hogy követnék a madariak példáját. Hasonló projektre egyébként eddig a hetényi iskolában volt példa...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Felvidékre került a „Határtalanul Nagy Nyári Vetélkedő” második díja

A Királyhelmeci Gimnázium Kvinta D. osztályának csapata sok ezer diák közül került a Határtalanul Nagy Nyári Vetélkedő döntőjébe, ahol tíz csapat mérhette össze tudást. A versenyre való felkészülésről a Felvidéket képviselő csapat segítőjét, Kiss Otília tanárnőt, a diákok osztályfőnökét kérdeztük, aki elmondta, hogy osztálya az iskola igazgatójának ösztönzésére jelentkezett a versenyre. A tudáspróbán kívül a céljuk az volt, hogy megmutassák magukat, összemérjék tudásukat a más régiókból érkezőkkel, és kitekintsenek más területeken élők világára. Az elődöntő során a jó hangulatú csapatmunkában dolgoztak az általános magyarságismeretet megkövetelő teszt kitöltésén. A Bodrogekőzről szóló kisfilmmel érkeztek hát a döntőbe a királyhelmeciek, akik kiváló eredménnyel a második helyet szerezték meg a döntőben...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Tompa Mihály mellszobra otthonra lelt Lénártfalván is

Tompa Mihály születésének évfordulója alkalmából ünnepi istentiszteletet tartottak Lénártfalván a református templomban, majd pedig a templomkertben az egykori zászlótartó talapzatán felavatták a papköltő mellsobrát. [...] A lénártfalvai templomkertben a talapzat, amelyre a szobor került, egy korábbi zászlótartó. „A zászlótartót akkor állították, amikor a magyar hadsereg bevonult Lénártfalvára, évtizedeken keresztül üresen állt, most pedig a gyülekezet felújította és a Tompa-szobrot helyezte el rajta. A meghitt szeptember 27-i, vasárnap délutáni ünnepség a Németh Aladár vezette Tompa Mihály Énekkar énekével kezdődött...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Új ukrán iskola: mit kell elsajátítaniuk a végzősöknek?

Az ukrán Miniszteri Kabinet szeptember 30-án elfogadta középfokú oktatás (9. osztályig) állami szabványát. Denisz Smihal miniszterelnök szerint a kormány által elfogadott új alap szerint több fő képességekkel és készségekkel kell rendelkezniük az Új ukrán iskola végzőseinek – közli a Liga.net a Kormány hivatalos közleménye alapján. Elmondása szerint a szabvány 11 olyan tudásfajta foglal magába, melyek teljesen megfelelnek a modern technológiai világ elvárásainak. A diákoknak folyékonyan

beszélniük az államnyelvet, Valamely idegen nyelvet kell ismerniük emellett... [...] Korábban a karpinfo.net hírt adott arról, hogy az agresszív diákokat nyilvántartásba veszik Ukrajnában...” Forrás: Karpinfo.net: [teljes cikk >](#)

Zelenszkij Kárpátalján: munkalátogatás vagy kampány?

Kétnapos elnöki látogatáson van túl Kárpátalja. Volodimir Zelenszkij államfő végre Beregszászba is eljutott múlt pénteken. Az elnöknek már az érkezése is rendhagyó volt, ugyanis előbb Szlovákiába repült hivatalos látogatásra. Érdeemes megemlíteni, hogy Zelenszkij – weboldala tanúsága szerint – Pozsonyban találkozott mások mellett a helyi ukránság képviselőivel, a szlovák állami vezetőktől pedig az ottani ukrán iskolák megőrzését kérte, miután azok száma állítólag jelentősen csökkent az utóbbi időben. Választói meghatódva olvashatták, miként állt ki az elnök az ukrán (természetesen nem ruszin!) iskolák megmaradása mellett – mindössze három héttel azután, hogy Ukrajnában több száz orosz tannyelvű iskolát tettek ukrán tannyelvűvé, s alig három évvel azelőtt, hogy megszűnnének a magyar tannyelvű iskolák Kárpátalján...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Ukrán–magyar külügyminiszteri találkozó: egy lépés hátra, egy sem előre

Szeptember 23-án Ungváron találkozott Szijjártó Péter magyar külgazdasági és külügyminiszter, valamint Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter. Az eseményt nagy várakozás előzte meg a kárpátaljai magyarság körében, miután két héttel korábban nem engedték be Ukrajnába Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkárt, aki egy magyar állami támogatással felújított ungvári iskola átadóünnepségére volt hivatalos. A mostani találkozótól egyebek mellett ennek a „félreértésnek” a tisztázását vártuk. Reggel Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter a Facebook közösségi oldalon megjelent videoüzenetében megerősítette, hogy ami a nemzeti kisebbségek oktatását illeti, Ukrajnának esze ágában sincs módosítani az oktatási törvényt. [...] Azután megérkezett Szijjártó Péter, s a két külügyminiszter elvonult tárgyalni. A tárgyalást sajtótájékoztató követte, amelyből kiderült, hogy az eszmecsere valóban nem hozott áttérést az ukrán– magyar viszonyban...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Tanévnyitó ünnepség a Rákóczi-főiskolán

A beregszászi református templomban tartotta tanévnyitó ünnepségét a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RFKMF) szeptember 23-án. A rendezvény kezdetén elhangzott a főiskola himnusza, a Rákóczi imája című kuruc kori ének. Ezután a meghívott vendégek köszöntése következett. Csernicskó István megbízott rektor beszédében ismertette, hogy az intézmény alap- és mesterképzésében összesen 939 hallgató kezdte el az idei tanévet, akik sikeresen tették le a központi emeltszintű vizsgát (ZNO). A Rákóczi-főiskola Szakgimnáziumában további 319 diák tanul. A kihelyezett képzéseket szintén 319 fő látogatja. Az Egán Ede Szakképzési Centrum képzéseire 219 fő iratkozott be. A Felnőttképzési Központ ukrán nyelvtanfolyamaira máig 887 fő jelentkezett. A magyar mint idegen nyelv kurzusnak pedig 3 145 jelentkezője van eddig. Az összes képzési formát figyelembe véve a főiskolán összesen 5 828 hallgató tanul...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

III. Kárpátaljai Közéleti Vezetőképző – rendhagyó évnyitó Beregszászban

A Mathias Corvinus Collegium (MCC) Kárpátaljai Közéleti Vezetőképzője (KKV) idén már harmadik évfolyamát indítja partnerségben a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetséggel, a KMKSZ Ifjúsági Szervezetével és Bocskor Andrea európai parlamenti képviselővel. A Beregszászban, Ungváron, Brüsszelben és Budapesten folyó program tematikája alapvetően négy képzési elemre épül: a közügyek menedzsmentjére, különböző készségfejlesztő tréningekre (retorika, prezentációs és beszédírási képességek elsajátítása), [...] meghívott kárpátaljai és magyarországi előadókkal, szakemberekkel való beszélgetésekre, valamint az e-learning alapú oktatásra, amelynek keretében társadalomtudományi, filozófiai, elemzési és közgazdasági ismeretekre tehetnek szert a felvételt nyert hallgatók...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Iskola és óvoda-felújítások Kárpátalján

Magyar kormánytámogatással felújított óvodát adtak át Beregújfaluban szeptember 30-án. Az intézményben 2 csoportban 36 gyermek tölti mindennapjait. [...]Megújult a Kisbégányi Csillagocska Óvoda [...] Ünnepélyes iskolaátadás Guton...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Harminc év után Bezdánál újra át lehet hajózni a Bácskai-Nagy-csatornából a Dunára

Befejeződött a határon átívelő IPA-program keretében támogatott Baja–bezdáni-csatorna térségének komplex vízgazdálkodási fejlesztése elnevezésű projektum, amely magába foglalta a Baja és Bezdán közötti csatorna állapotának rendezését, a bezdáni Ferenc József kamarazsilip, valamint a Sebesfoki vízrekesztő felújítását. Slavko Vrndžić a Vajdaság Vizei Közvállalat igazgatója elmondta, a bezdáni zsilip a bácskai vízrendszer egyik legfontosabb projektuma, felújítása gyakorlatilag megkoronázta a hároméves munkát. – A csatornát visszaállítottuk eredeti rendeltetésére, hajózhatóvá tettük. Most már 500 tonnás hajók is haladhatnak rajta. A munkálatok elvégzésével Zombor kijáratot kapott a Dunára, ezáltal bekapcsolódhat a folyami teherforgalomba. A Bácskai-Nagy-csatorna eredeti rendeltetése az volt, hogy a Dunát a Tiszával összekösse...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Szabadka: Hagyományos és online oktatás is lesz az MTTK-n és a Műszaki Szakfőiskolán

Szabadkán a hagyományos módon kezdik meg az új tanévet, mondják a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar és a Szabadkai Műszaki Szakfőiskola illetékesei. A járványhelyzetben pontosan hogyan szervezik meg a munkát, illetve hány elsőévest tudtak felvenni? Ezekre a kérdésekre voltunk kíváncsiak. Az MTTK-ban csak a választható tantárgyak lesznek online [...] Vegyes rendszerű oktatás lesz a Szabadkai Műszaki Szakfőiskolán...” Forrás: [Vajma.info: teljes cikk >](#)

Ledöntött zombori szobrok

Az első világháború lezárását követő területnyerő eufóriának Zomborban három nemzeti jellegű köztéri szobor is áldozatul esett. Nem jártak jobban a nemzeti előjelű köztéri kereszték sem. Meg voltaképpen semmi, ami az új hatalmat a Monarchiára és a magyarokra emlékeztette. Szerencsére a középületek megmaradtak, az általánosabb jellegű emlékművek is túléltek, a pestisjárvány múltára emlékeztető Szentháromság-szobor a II. világháború végéig, Szent Flórián szobra pedig mindmáig áll...” Forrás: [Magyarszo.com: teljes cikk >](#)

Interjúkötet: Vajdaság, én így szeretlek

Fehér Márta, a Hét Nap újságírója kollégájával, Kartali Róberttel járta körbe Vajdaságot. Olyan emberekkel készített interjúkat, akik ragaszkodnak a szülőföldjükhöz, itthon boldogulnak. Az interjúalanyok különböző nemzeti közösségekhez tartoznak, más-más területeken tevékenykednek. Fehér Márta, szerző: Azt szerettem volna bemutatni, az alapján válogattam a helyszíneket és az interjúalanyokat, hogy mennyire különböző tájak, emberek és nemzeti közösségek találhatók Vajdaságban, hány féle különböző történet létezik, emberi, nemzeti közösségi, illetve mikroközösségi, ezek hogyan kapcsolódnak egymáshoz, hogyan alakítják Vajdaságot. A gazdagon illusztrált kötethez Kartali Róbert, a hetilap újságírója készítette a fotókat...” Forrás: [Rtv.rs: teljes cikk >](#)

Lezajlott a Szent Mihály-napi Táncháztalálkozó és Sokadalom

Miután három éven át a Zentai Sportcsarnok adott otthont a Szent Mihály-napi Táncháztalálkozásnak és Sokadalomnak, a szervezők ezúttal jelentős változtatásra kényszerültek: annak érdekében, hogy ne alakuljon ki nagy tömeg, öt helyszínre vitték el a neves rendezvényt. Így pénteken Hajdújáráson, Óbecsén és Magyarszentmihályon jöttek össze a népművészettel foglalkozók, szombaton pedig Zentán és Topolyán, és a nézők száma mindenhol korlátozott volt. Juhász Gyula szervező elmondta, hogy ennek a formának is megvolt a szépsége, és az volt a fő szempont, hogy a folytonosság megmaradjon...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

18. Ifjúsági Etno Tábor Temerinben

Megtartották az Ifjúsági Etno Tábort, amelyet évek óta a Vajdasági Magyar Ifjúsági Központ szervez. A rendezvény a járványhelyzet miatt nem a megszokott módon zajlott...” Forrás: [Rtv.rs: teljes cikk >](#)